



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

---

KLASA: 041-01/20-03/33  
URBROJ: 613-02-08-20-7

Zagreb, 9. prosinca 2020.

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI  
BANDIĆ MILAN 365 – STRANKE RADA I SOLIDARNOSTI ZA 2019.

## SADRŽAJ

stranica

---

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2019.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2019.	18
	Provedba naloga i preporuka	24

## I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Bandić Milan 365 – Stranke rada i solidarnosti (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

### A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

#### ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima***

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja***

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### ***Obveze Stranke***

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

### ***Obveze Državnog ureda za reviziju***

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## II. PODACI O STRANCI

### Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u travnju 2015. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je 365 Stranka rada i solidarnosti. Sjedište Stranke je Praška 2, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Statutom i Programom.

Statut Stranke, koji je bio na snazi do 30. ožujka 2019., donesen je u ožujku 2015. te je izmijenjen i dopunjen u studenom 2017. Skupština Stranke 30. ožujka 2019. usvojila je Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta na temelju koje je Glavni odbor Stranke utvrdio pročišćeni tekst Statuta. U nastavku se opisuju odredbe Statuta koji je stupio na snagu 30. ožujka 2019. Statutom su uređeni naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, tijela i način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata i način odlučivanja u tijelima, sredstva za rad i prestanak rada Stranke.

Stranka je demokratska politička stranka, koja se zalaže za ostvarivanje gospodarskog razvoja, povećanje zaposlenosti, zaštitu prava radnika i poslodavaca iz radnog odnosa, zaštitu prava starijih i invalidnih osoba, postizanje socijalne sigurnosti i stabilnosti, ostvarenje održivog ekonomskog razvoja Republike Hrvatske, ravnomjeran razvoj svih regija u Republici Hrvatskoj, postizanje viših razina obrazovanosti u društvu, postizanje predanosti, ekonomičnosti i efikasnosti državne uprave te lokalne i područne (regionalne) samouprave i za ostvarenje interesa Republike Hrvatske u Europskoj uniji i regiji.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od središnje organizacije, županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, gradskih i općinskih organizacija te organizacija koje se osnivaju za područja gradskih četvrti Grada Zagreba, gradskih kotareva i mjesnih odbora. Koncem 2019. Stranka ima 119 ustrojstvenih jedinica (17 organizacija gradskih četvrti Grada Zagreba, šest županijskih organizacija, 46 gradskih te 50 općinskih organizacija).

U skladu sa Statutom, u okviru Stranke djeluju i zasebni interesni oblici organiziranja društvenih skupina: Mladi 365, Žene 365, Seniori 365 i Domovinski zbor 365.

Središnja tijela Stranke su: Skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo i Predsjednik. Mandat članova tijela traje četiri godine. Izvršno-operativna tijela su: Glavni tajnik, Politički tajnik, Organizacijski tajnik, Međunarodni tajnik, Poslovni direktor, Nadzorni odbor, Statutarna komisija i Sud časti.

Skupština je najviše stranačko tijelo koje donosi Program i Statut te utvrđuje osnovna programsko-politička načela Stranke. Skupština izabire i opoziva članove tijela središnje organizacije, raspravlja i prihvaća izvješće o radu drugih tijela, donosi odluke, zaključke i druga očitovanja koja se odnose na rad, odlučuje o udruživanju i suradnji s drugim političkim strankama, oblicima udruživanja građana i suradnji sa srodnim inozemnim političkim strankama, donosi poslovnik o svom radu, odlučuje o drugim pitanjima organizacije i rada te odlučuje o prestanku rada Stranke. Redovna Skupština Stranke održava se u pravilu jednom u dvije godine, a obvezno u roku od 120 dana od dana objave službenih rezultata izbora zastupnika za Hrvatski sabor. Najmanje polovicu članova Skupštine čine izaslanici ustrojstvenih oblika čiji broj i način izbora utvrđuje Glavni odbor prije održavanja Skupštine.

Ostali sudionici Skupštine su: članovi Predsjedništva i Glavnog odbora Stranke, predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske, župani, gradonačelnik Grada Zagreba, članovi županijskih skupština i Skupštine Grada Zagreba.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između zasjedanja dvije Skupštine. Koordinira rad u razdoblju između dvije sjednice Skupštine i samostalno odlučuje u okviru politike utvrđene na Skupštini te provodi odluke Skupštine, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta te njihove izmjene i dopune, utvrđuje liste kandidata za izbor tijela koje Skupština bira u skladu sa Statutom, utvrđuje liste kandidata Stranke za izvanstranačke izbore na kojima sudjeluje Stranka te odlučuje o suradnji s drugim političkim strankama na izborima, donosi pravilnike na temelju Statuta i druge akte, donosi financijski plan i utvrđuje financijska izvješća te donosi poslovnik o svom radu. Bira i razrješava članove Statutarne komisije i Suda časti, osniva interesne oblike organiziranja Stranke te osniva radna stručna tijela. Na prijedlog Predsjednika imenuje Glavnog tajnika i Poslovnog direktora te Političkog, Organizacijskog i Međunarodnog tajnika. Glavni odbor čine članovi Predsjedništva i najviše 40 članova Stranke koje bira Skupština u skladu s načelom ravnomjerne zastupljenosti županija i Grada Zagreba. Predsjednik Glavnog odbora Stranke do 8. travnja 2019. bio je Ivan Šikić, a od 8. travnja 2019. te u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) je Luka Grabušić.

Predsjedništvo je tijelo koje provodi program, načela, ciljeve i odluke Skupštine i Glavnog odbora, predlaže Glavnom odboru izmjene i dopune Programa i Statuta te izrađuje nacрте tih akata, predlaže Glavnom odboru izborni program i kandidate za izbore te ga izvještava o kandidatima koje su mu dostavile organizacije Stranke, raspisuje kandidacijski postupak za izbor u tijela Stranke i daje mišljenja o kandidatima za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te kandidatima za članove Vlade i predsjednika Republike Hrvatske. Odlučuje o osnivanju i raspuštanju nižih ustrojstvenih oblika Stranke, predlaže provođenje disciplinskog postupka protiv člana te odlučuje o žalbi, vodi brigu o informiranju unutar Stranke, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine Stranke, odlučuje o organizaciji stručnih službi i radnih tijela Stranke te donosi poslovnik o svom radu. Članovi Predsjedništva su: Predsjednik, do pet potpredsjednika Stranke, Glavni tajnik, predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici interesnih oblika organiziranja te do osam članova Stranke koje izabire Skupština Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, upravlja njome i odgovara za njezin rad. Priprema, saziva i vodi sjednice Predsjedništva te sjednice Skupštine do izbora Radnog predsjedništva, sudjeluje u radu drugih tijela te koordinira rad tijela, vodi brigu o izvršavanju odluka Skupštine i Glavnog odbora te potpisuje njihove akte i podnosi izvještaj o radu Stranke između dvije Skupštine. Odlučuje o adresi Stranke, predlaže Glavnom odboru Glavnog tajnika, Poslovnog direktora, izbor i opoziv članova tijela Stranke, raspuštanje podružnica i ogranaka te imenovanje povjerenika. Odlučuje o izboru potpredsjednika koji će biti ovlašten zamijeniti ga u slučaju odsutnosti ili spriječenosti, surađuje s predsjednicima nižih ustrojstvenih jedinica te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Za svoj rad odgovara Skupštini. Od 28. ožujka 2015. i u vrijeme obavljanja revizije (studen 2020.) Predsjednik Stranke je Milan Bandić (ponovno je izabran 30. ožujka 2019. u drugi četverogodišnji mandat).

Potpredsjednici pomažu Predsjedniku u radu, sudjeluju u radu tijela Stranke i zamjenjuju Predsjednika za vrijeme njegove spriječenosti i odsutnosti u skladu sa Statutom. Stranka može imati do pet potpredsjednika. Potpredsjednici Stranke Jelena Pavičić Vukičević, Ana Stavljenić Rukavina, Kažimir Varda i Anđelko Topolovec su 30. ožujka 2019. ponovno izabrani u novi četverogodišnji mandat.

Glavni tajnik rukovodi Tajništvom za čiji rad odgovara Glavnom odboru. U Tajništvu Stranke organizira organizacijske, administrativne i stručno-pravne poslove pri izradi pravnih akata, kao što su vođenje zapisnika, prijepisa i dostave pismena. Vodi Registar članova i Registar simpatizera, organizira uvid u registar te čuvanje podataka o članovima u skladu sa zakonima i drugim propisima. Glavni tajnik Stranke do 8. travnja 2019. bio je Nenad Predovan, a od 8. travnja 2019. te u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2020.) je Dalibor Bastalec.

Politički tajnik je političko-operativno tijelo koje imenuje Glavni odbor i za svoj rad odgovara Glavnom odboru. Politički tajnik koordinira rad Predsjedništva i Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, sudjeluje u informiranju članova, prati političko djelovanje organizacija te prati i analizira društveno-politička kretanja u Republici Hrvatskoj. Politički tajnik Stranke je tijelo utemeljeno izmjenama Statuta u ožujku 2019. te je na sjednici Glavnog odbora Stranke 8. travnja 2019. za Političkog tajnika izabran Nenad Predovan.

Organizacijski tajnik je radno tijelo koje imenuje Glavni odbor i za svoj rad odgovara Glavnom odboru. Organizacijski tajnik koordinira aktivnosti Stranke, sudjeluje u radu sa simpatizerima i građanima te daje potporu organizacijskim oblicima rada na terenu. Organizacijski tajnik je radno tijelo utemeljeno izmjenama Statuta u ožujku 2019. Vršitelj dužnosti Organizacijskog tajnika Stranke u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2020.) je Anđelko Topolovec.

Međunarodni tajnik je radno tijelo koje imenuje Glavni odbor na razdoblje od četiri godine i za svoj rad odgovara Glavnom odboru. Međunarodni tajnik koordinira međunarodnu suradnju Stranke, prati i analizira rad Europskog parlamenta i društveno-politička kretanja u zemljama okruženja, Europskoj uniji i međunarodnim odnosima u kojima sudjeluje Republika Hrvatska. Međunarodni tajnik Stranke je radno tijelo utemeljeno izmjenama Statuta u ožujku 2019. Na sjednici Glavnog odbora Stranke 8. travnja 2019. za Međunarodnog tajnika izabran je Patrik Šegota.

Poslovni direktor brine o prihodima i rashodima, upravlja imovinom, vodi brigu o pravima zaposlenih osoba, brine se o stjecanju i otuđenju imovine Stranke, organizira financiranje aktivnosti Stranke i druge poslove financijsko-gospodarskog karaktera, rukovodi stručnom službom, brine se o pravodobnom dostavljanju materijalno-financijskih izvješća i zastupa Stranku u pravnom prometu. Zajedno s Glavnim tajnikom koordinira izradu financijskih planova nižih ustrojstvenih organizacija te koordinira i izrađuje financijski plan za iduću godinu koji dostavlja Predsjedništvu Stranke. U lipnju 2020. Poslovni direktor podnio je Glavnom odboru i Predsjedništvu Stranke Izvješće o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke za 2019. Poslovni direktor Stranke od 14. svibnja 2015. i u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2020.) je Slavko Kojić.

Nadzorni odbor čini pet članova koji između sebe biraju predsjednika i zamjenika predsjednika te ne mogu biti članovi drugih tijela Stranke, osim Skupštine, temeljne organizacije Stranke. Nadzire financijsko i materijalno poslovanje svih organizacijskih jedinica i tijela Stranke te o svojem nalazu podnosi izvještaj Glavnom odboru i Skupštini. Održava sjednice po potrebi, a najmanje jednom godišnje te za svoj rad odgovara Skupštini. Peteročlani Nadzorni odbor izabran je koncem ožujka 2019. na sjednici Skupštine, ali je na konstituirajućoj sjednici u travnju 2019. jedna od izabраниh članica podnijela ostavku zbog nespojivih dužnosti. Ostavka je prihvaćena, a do vremena obavljanja revizije (studeni 2020.) Skupština Stranke nije ponovno održana te nije imenovan peti član Nadzornog odbora. Nadzorni odbor podnio je u lipnju 2020.

Glavnom odboru Izvješće o nadzoru financijsko-materijalnog poslovanja Stranke za 2019., kojim je utvrdio da su poslovni rezultati iskazani u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Statutarna komisija tumači Statut i druge akte Stranke te odlučuje o usklađenosti akata i o nadležnostima tijela Stranke. Za svoj rad odgovara Glavnom odboru.

Sud časti sastoji se od pet članova, koje bira i razrješava Glavni odbor kojemu jednom godišnje podnosi izvješće o svom radu. Vodi disciplinski postupak u skladu s Pravilnikom o radu, odlučivanju i vođenju disciplinskog postupka Suda časti Stranke, kojim su utvrđeni prvostupanjski i drugostupanjski postupci koji se tiču odgovornosti, obveza i pravila ponašanja članova Stranke. Navedeni Pravilnik donesen je u lipnju 2015. zajedno s Etičkim kodeksom. Etički kodeks je skup etičkih načela ponašanja kojih su se dužni pridržavati članovi Stranke i druge osobe koje politički djeluju u Stranci te definira potencijalne slučajeve neprihvatljivog ponašanja koje rješava Sud časti.

Prema odredbama članka 60. Statuta, Stranka može stjecati prihode od članarine, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenog materijala, organizacije stranačkih manifestacija, iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imovine u svojem vlasništvu i drugih izvora te u skladu s propisima kojima se uređuje financiranje političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Također, utvrđeno je da Stranka i njezini članovi ostvarena sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programima rada i financijskim planom. Uz Statut, u 2019. doneseni su i Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju te Pravilnik o uvjetima korištenja službenih vozila, privatnih vozila u službene svrhe, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, službenih uređaja za komunikaciju i pravila vezano za službena putovanja i loko vožnju.

U 2019. Stranka nije imala zaposlenika.

## **Planiranje**

Financijski plan i Program rada za 2019. doneseni su na sjednici Glavnog odbora u prosincu 2018., a izmjene Financijskog plana u listopadu 2019.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 2.450.000,00 kn, rashodi u iznosu od 2.120.000,00 kn i višak prihoda u iznosu od 330.000,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2019. planirani su prihodi u iznosu od 3.050.000,00 kn, rashodi u iznosu od 4.723.000,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 1.673.000,00 kn. Manjak prihoda planirano je podmiriti prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.051.456,00 kn te je manjak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 621.544,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna (državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 1.785.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 989.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 275.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 1.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 4.340.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 200.000,00 kn, rashode za donacije/pomoći (tekuće donacije) u iznosu od 75.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 43.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 65.000,00 kn.



Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15), propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Programom rada za 2019. planirane su aktivnosti koje se odnose na provođenje programa i politika Stranke; redovito praćenje svjetskih i domaćih čimbenika koji mogu utjecati na provođenje programa i politika Stranke; redovito održavanje sastanaka Predsjedništva, Glavnog odbora, tijela na svim razinama Stranke, Savjeta Stranke i njegovih odbora, Mladih 365, Žena 365 i Seniora 365; osnivanje Domovinskog zbora 365; redovito komuniciranje s javnošću; provedbu unutarstranačkih izbora na razini središnjice; sudjelovanje na izborima za Europski parlament i predsjedničkim izborima u Republici Hrvatskoj; održavanje stranačkog skupa povodom obilježavanja četvrte godišnjice Stranke; osnivanje novih stranačkih organizacija; redovito informiranje članstva o stranačkim aktivnostima te o stranačkim stavovima u vezi s aktualnim političkim događanjima; kvartalne sastanke sa županijskim organizacijama; različite aktivnosti promicanja stranačkih programskih ciljeva; suradnju s organizacijama civilnog društva i drugim političkim strankama s podudarnim programom, razvijanje međunarodne suradnje s političkim strankama s podudarnim programom djelovanja; održavanje aktivnosti savjetovaništa Stranke i otvorenih vrata Stranke prema građanima; održavanje redovitih dvotjednih konferencija za novinare te organizaciju tribina i drugih oblika komuniciranja s javnošću. Nadalje, planirano je obilježavanje važnijih obljetnica, državnih i vjerskih blagdana, humanitarna djelatnost, pružanje potpore političkom radu svim stranačkim sastavnicama i kontrola njihova rada, održavanje službene mrežne i Facebook stranice Stranke, izrada stranačkog promidžbenog materijala, jačanje provedbenog kadrovskog potencijala na razini Tajništva Stranke i županijskim razinama te potporne aktivnosti u vezi s poboljšavanjem materijalno-tehničkih uvjeta za rad Stranke. Nositelji planiranih aktivnosti su Tajništvo, tijela Stranke, Savjet Stranke te interesni oblici organiziranja: Mladi 365, Žene 365, Seniori 365 i Domovinski zbor 365.

Izvršenje Financijskog plana za 2019. usvojeno je na sjednici Glavnog odbora u lipnju 2020.

### **Financijski izvještaji**

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Program rada i Financijski plan za 2019. te njegove izmjene, kao i Izvješće o donacijama primljenima tijekom 2019., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (Državnom uredu za reviziju i u papirnatom obliku) te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.049.425,00 kn, što je 963.752,00 kn ili 46,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 575,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	349.828,00	367.163,00	105,0
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.413.442,00	1.418.971,00	100,4
3.	Prihodi od članarina	80.410,00	274.024,00	340,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	241.504,00	988.173,00	409,2
5.	Drugi prihodi	489,00	1.094,00	223,7
	Ukupni prihodi	2.085.673,00	3.049.425,00	146,2

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 746.669,00 kn ili 309,2 % te na prihode od članarina za 193.614,00 kn ili 240,8 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 367.163,00 kn, što je 12,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/19), koju je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju 2019. Sredstva su doznačavana Stranci za jedno zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru na središnji račun Stranke u skladu s navedenom Odlukom.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 1.418.971,00 kn, što je 46,5 % ukupno ostvarenih prihoda.

Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.417.971,00 kn i od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 1.000,00 kn (za prijevremene izbore članova vijeća mjesnog odbora jedne jedinice lokalne samouprave održane u svibnju 2019.).

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., te odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 4. i 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 6., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici.

U 2019. Stranka je imala 58 članova u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija (20 vijećnika u općinama, 18 vijećnika u gradovima, jedanaest vijećnika u Gradu Zagrebu te devet vijećnika u dvije županije).

#### – Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 274.024,00 kn, što je 9,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članarine u iznosu od 168.849,00 kn i članske doprinose u iznosu od 105.175,00 kn. Ostvareni su na temelju odredaba Statuta, Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju i Odluke o visini članarine i članskog doprinosa, koju je donio Glavni odbor u svibnju 2018. Prema navedenoj Odluci, svaki član dužan je redovito plaćati članarinu te je visina članarine utvrđena ovisno o visini i vrsti primanja i socijalnog položaja svakog člana Stranke po kategorijama, i to u godišnjem iznosu za nezaposlene, učenike i studente od 12,00 kn, umirovljenike s mirovinom do 5.000,00 kn u iznosu od 24,00 kn, umirovljenike s mirovinom višom od 5.000,00 kn u iznosu od 60,00 kn, zaposlene s netoplaćom do 7.000,00 kn u iznosu od 120,00 kn te zaposlene s netoplaćom višom od 7.000,00 kn u iznosu od 240,00 kn. Nadalje, određeno je za članove Stranke i od Stranke delegirane nečlanove, koji ostvaruju plaću i primitke sudjelovanjem u predstavničkim i izvršnim tijelima državne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, skupštinama i nadzornim odborima trgovačkih društva, upravnim odborima, upravnim vijećima i drugim njima odgovarajućim tijelima drugih pravnih osoba, povjerenstvima i odborima tih tijela, plaćanje članskog doprinosa u visini od 1,0 % netoiznosa. Ustrojena je evidencija članova Stranke, prema kojoj koncem 2019. Stranka ima 11 235 članova. Stranka je vodila evidencije o primljenim članarinama u 2019. te izdavala potvrde o primitku članarine.

#### – Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 988.173,00 kn, što je 32,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Odnose se na donacije za financiranje redovne političke aktivnosti u iznosu od 113.133,00 kn i za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 875.040,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu ostvareni su od 106 fizičkih osoba u iznosu od 783.173,00 kn i deset pravnih osoba u iznosu od 205.000,00 kn. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 25,00 kn do 30.000,00 kn, a od pravnih osoba od 5.000,00 kn do 90.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe odnosno Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije, za donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn zaključeni su ugovori, a uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) izdane su potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

U Izvješću o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske dobrovoljni prilozi (donacije) iskazani su u iznosu od 870.040,00 kn, odnosno 5.000,00 kn manje u odnosu na evidentirane u poslovnim knjigama, a razliku čini dobrovoljni prilog (donacija) od fizičke osobe primljen na poseban račun za financiranje izborne promidžbe nakon završetka izborne promidžbe u iznosu od 5.000,00 kn. Nadalje, tri pojedinačna dobrovoljna priloga (donacije) od fizičkih osoba za financiranje izborne promidžbe u ukupnom iznosu od 30.000,00 kn uplaćena su na poseban račun za financiranje izborne promidžbe preko trećih osoba (posrednika) u svibnju 2019. Stranka je o dobrovoljnom prilogu (donaciji) primljenom nakon završetka izborne promidžbe i nedopuštenim dobrovoljnim priložima (donacijama) obavijestila Državno izborno povjerenstvo i doznačila u korist državnog proračuna ukupni iznos od 35.000,00 kn izvan propisanog roka od 15 dana, što je utvrdilo i Državno izborno povjerenstvo u Izvješću o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koje je objavljeno u kolovozu 2019.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 4.729.934,00 kn, što je 3.733.507,00 kn ili 374,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 6.934,00 kn ili 0,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	17.286,00	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	842.051,00	4.347.430,00	516,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	72.451,00	2.726.814,00	3 763,7
2.2.	Drugi materijalni rashodi	769.600,00	1.620.616,00	210,6
3.	Rashodi amortizacije	5.084,00	43.038,00	846,5
4.	Financijski rashodi	8.689,00	199.158,00	2 292,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	847,00	75.000,00	8 854,8
6.	Drugi rashodi	122.470,00	65.308,00	53,3
	Ukupni rashodi	996.427,00	4.729.934,00	474,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	2.085.673,00	3.049.425,00	146,2
	Višak prihoda	1.089.246,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.680.509,00	-

U odnosu na prethodnu godinu značajno više ostvareni su rashodi za promidžbu i informiranje za 2.654.363,00 kn ili 3 663,7 %, drugi materijalni rashodi za 851.016,00 kn ili 110,6 % te financijski rashodi za 190.469,00 kn ili 2 192,1 %. Do povećanja je najvećim dijelom došlo zbog troškova izborne promidžbe za provođenje izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 4.729.934,00 kn, za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 2.689.869,00 kn, za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 1.977.803,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 1.976.496,00 kn, financijskih rashoda u iznosu od 1.167,00 kn i drugih rashoda u iznosu od 140,00 kn) te za prijevremene lokalne izbore (za Skupštinu Ličko-senjske županije) u iznosu od 62.262,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 53.910,00 kn, drugih rashoda u iznosu od 7.693,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 659,00 kn). U financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 2.019.860,00 kn, što je 42.057,00 kn više u odnosu na rashode za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama. Do razlike je došlo jer su u poslovnim knjigama (u listopadu 2019.) umanjeni rashodi u iznosu od 43.622,00 kn (iskazani u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe) zbog isknjiženja računa za usluge digitalnog oglašavanja koje nisu izvršene te jer u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe nisu iskazani rashodi u iznosu od 1.565,00 kn (od čega se na račun dobavljača za intelektualne usluge promidžbe odnosi 1.009,00 kn te usluge platnog prometa 556,00 kn). Stranka je za potrebe financiranja troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske te za potrebe financiranja troškova izborne promidžbe za prijevremene lokalne izbore (za Skupštinu Ličko-senjske županije) otvorila posebne račune, koje je nakon podmirenja obveza zatvorila u 2019.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 2.726.814,00 kn, što je 57,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za izbornu promidžbu za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 1.976.496,00 kn, promidžbu i informiranje u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 696.408,00 kn te promidžbu za prijevremene lokalne izbore (za Skupštinu Ličko-senjske županije) u iznosu od 53.910,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske ostvareni u iznosu od 1.976.496,00 kn odnose se na usluge promidžbe u iznosu od 1.873.027,00 kn, najamnine (vozila, dvorana, šatora i opreme) u iznosu od 37.281,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 24.752,00 kn, usluge telefona i pošte u iznosu od 13.835,00 kn, računalne usluge (instalacija i konfiguracija pozivnog centra) u iznosu od 10.000,00 kn, naknade članovima Stranke za troškove službenih putovanja u iznosu od 7.876,00 kn, uredski materijal u iznosu od 6.125,00 kn te druge usluge u iznosu od 3.600,00 kn. Rashodi za usluge promidžbe u iznosu od 1.873.027,00 kn ostvareni su za medijsko oglašavanje u elektroničkim i tiskanim medijima (između ostalog, produkcija i emitiranje radijskih i televizijskih spotova te objava oglasa i članaka u tiskanim novinama i na elektroničkim portalima) u iznosu od 1.009.197,00 kn, intelektualne usluge agencija (idejni koncept i vođenje kampanje, kreativna rješenja te dizajn promidžbenih materijala i oglasa) u iznosu od 151.063,00 kn, nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, oslikani promopultovi, *roll up* konstrukcije i olovke) u iznosu od 59.186,00 kn te druge promidžbene usluge (između ostalog, oglašavanje na digitalnim *citylightovima* i *billboard* lokacijama) u iznosu od 653.581,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovne djelatnosti ostvareni su u iznosu od 696.408,00 kn, a odnose se na marketinške usluge u vezi s promocijom Stranke putem elektroničkih i tiskanih medija (između ostalog, promocija Stranke na elektroničkim portalima, radiju i u tisku, objava oglasa u dnevnim novinama o održanoj izbornoj Skupštini i obilježavanju četvrte godišnjice Stranke te božićne i uskrsne čestitke i čestitke povodom Praznika rada) u iznosu od 309.322,00 kn, nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, majice i zastavice za Skupštinu Stranke, akreditacije s vezicom, stranački kompleti, promotrenirke, naljepnice, letci i plakati) u iznosu od 199.299,00 kn te na otplatu duga po Rješenju o ovrsi i Ugovoru o reprogramu dospjelog dugovanja, koji je zaključen u rujnu 2019., o podmirenju rashoda za izbore zastupnika u Hrvatski sabor u 2016. u iznosu od 187.787,00 kn.

Rashodi za promidžbu za prijevremene lokalne izbore (za Skupštinu Ličko-senjske županije) ostvareni su u iznosu od 53.910,00 kn, a odnose se na usluge promidžbe i informiranja (usluge oglašavanja na radiju i portalima, izradu naljepnica, letaka i plakata) u iznosu od 32.900,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 3.960,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, najamnine i usluge pošte) u iznosu od 17.050,00 kn.

#### – Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.620.616,00 kn, što je 34,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 676.086,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 500.986,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 290.518,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 153.026,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 676.086,00 kn odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu od 373.140,00 kn, računalne usluge u iznosu od 123.000,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 64.585,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (troškovi pričuve za poslovne prostore u zakupu te drugi troškovi održavanja) u iznosu od 40.162,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 39.073,00 kn, intelektualne i osobne usluge (poslovi putem studentskog servisa) u iznosu od 23.541,00 kn te druge usluge (između ostalog, uređenje prostora, dizajn i montaža fototapeta) u iznosu od 12.585,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu od 373.140,00 kn odnose se na zakup poslovnih prostora u iznosu od 262.942,00 kn, najam dvorana, javnih površina i štandova za političke skupove u iznosu od 82.473,00 kn (od čega za najam dvorane za održavanje Skupštine Stranke koncem ožujka 2019. u iznosu od 67.711,00 kn), najam vozila (najam automobila za korištenje članova Stranke za odlazak na skupove organizacija i druge aktivnosti) u iznosu od 14.725,00 kn te najam opreme (šatora i druge opreme) u iznosu od 13.000,00 kn. Zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 262.942,00 kn ostvarene su na temelju zaključenih ugovora o zakupu. Prema evidenciji za 2019. Stranka ima 30 poslovnih prostora u zakupu (od čega je 18 poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne samouprave, a 12 u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba). Površine poslovnih prostora u zakupu iznose od 11,26 m<sup>2</sup> do 148,73 m<sup>2</sup>, a ugovorene mjesečne zakupnine od 54,00 kn do 3.750,00 kn.

Rashodi za računalne usluge u iznosu od 123.000,00 kn odnose se na izradu i održavanje mobilne aplikacije za članstvo Stranke u iznosu od 75.000,00 kn, ugradnju i održavanje računalnog sustava u iznosu od 32.711,00 kn i druge računalne usluge (između ostalog, paušalno održavanje nabavljene računalne opreme i servera) u iznosu od 15.289,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 64.585,00 kn odnose se na usluge pošte u iznosu od 25.726,00 kn, troškove telefona i interneta (mobiteli, fiksni telefon) u iznosu od 20.681,00 kn, usluge prijevoza (između ostalog, nabavu i nadoplatu ENC uređaja i prijevoz članova Stranke na Skupštinu Stranke) u iznosu od 18.178,00 kn.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu od 500.986,00 kn, a odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti po zaključenim ugovorima o djelu (za obavljanje administrativnih, operativnih i ostalih poslova, slaganje arhive, uspostavljanje informativno-komunikacijskog sustava, poslova županijskog tajnika, održavanja čistoće, fotografiranja izborne Skupštine i pripreme književne večeri) u iznosu od 464.799,00 kn i naknade troškova službenih putovanja članova Stranke (za korištenje privatnog automobila u službene svrhe te cestarine i gorivo za unajmljene automobile) u iznosu od 36.187,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 290.518,00 kn odnose se na uredski materijal i druge materijalne rashode (između ostalog, pretplate na dnevne novine, cvjetne aranžmane i ruže, vijence, lampione, uredski materijal, članske iskaznice) u iznosu od 140.104,00 kn, energiju (električna energija, topla voda i plin) u iznosu od 88.599,00 kn te sitni inventar u iznosu od 61.815,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 153.026,00 kn odnose se na reprezentaciju (ugostiteljske usluge odnosno konzumaciju jela i pića) u iznosu od 151.791,00 kn (između ostalog, za osnivanje organizacija Stranke, organizaciju sjednica tijela Stranke, domjenke, obilježavanje praznika i obljetnica) te premije osiguranja (motocikl) u iznosu od 1.235,00 kn.

#### – Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 199.158,00 kn, što je 4,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na zatezne kamate u iznosu od 161.557,00 kn te bankarske usluge i usluge platnog prometa (vođenje redovnog i posebnih žiroračuna) u iznosu od 37.601,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za zatezne kamate u iznosu od 161.443,00 kn odnose se na dospjelo dugovanje prema jednom dobavljaču u vezi s izbornom promidžbom iz 2016. na temelju Rješenja o ovrsi donesenog koncem kolovoza 2019. Zbog navedenog Rješenja, Stranka je s dobavljačem u rujnu 2019. zaključila Ugovor o reprogramu dospjelog dugovanja. Ugovorena je nagodba oko načina i rokova plaćanja dugovanja u ukupnom iznosu od 760.782,00 kn, a koja se sastoji od glavnice u iznosu od 593.045,00 kn, pripadajućih zateznih kamata u iznosu od 161.443,00 kn te troškova u iznosu od 6.294,00 kn. Do ožujka 2020. Stranka je u skladu s Ugovorom u cijelosti podmirila obveze.

#### – Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 75.000,00 kn, a odnose se na danu (tekuću) donaciju udruzi u svrhu potpore u realizaciji projekta „Kuća sjećanja – Vukovar, pijetet, prijateljstvo i život”, odnosno za sufinanciranje kupnje nekretnine, a na temelju zamolbe udruge i odluke Predsjedništva Stranke.

#### – Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2019. iznosi 1.680.509,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.051.462,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 629.047,00 kn.

## b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.760.618,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

## Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	68.299,00	215.771,00	315,9
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	68.299,00	215.771,00	315,9
2.	Financijska imovina	2.378.797,00	1.544.847,00	64,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.584.679,00	136.021,00	8,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	10.492,00	14.597,00	139,1
2.3.	Potraživanja za prihode	783.626,00	1.394.229,00	177,9
	Ukupno imovina	2.447.096,00	1.760.618,00	71,9
3.	Obveze	1.395.640,00	2.389.665,00	171,2
3.1.	Obveze za rashode	593.751,00	995.583,00	167,7
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	801.889,00	1.394.082,00	173,8
4.	Vlastiti izvori	1.051.456,00	-629.047,00	- 59,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.447.096,00	1.760.618,00	71,9

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2019. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. za 686.478,00 kn ili 28,1 %. Smanjenje vrijednosti imovine rezultat je smanjenja financijske imovine za 833.950,00 kn ili 35,1 % i povećanja nefinancijske imovine (zbog značajnije nabave računalne te uredske i druge opreme) za 147.472,00 kn ili 215,9 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. Vrijednosno značajnije smanjenje financijske imovine u odnosu na početak godine odnosi se na novac u banci i blagajni, koji je manji za 1.448.658,00 kn ili 91,4 %.

Koncem 2019. iskazane ukupne obveze u iznosu od 2.389.665,00 kn veće su za 994.025,00 kn ili 71,2 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine zbog značajnijeg povećanja obveza prema dobavljačima u zemlji (za 410.568,00 kn ili 72,4 %) te odgođenog priznavanja prihoda od članarina (za 608.963,00 kn ili 78,3 %).

Proizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 215.771,00 kn odnosi se na postrojenja i opremu (uredsku opremu i namještaj, računalnu opremu, videonadzor, fotoaparati i mikrofoni) u vrijednosti od 182.756,00 kn te prijevozna sredstva (motocikl) u vrijednosti od 33.015,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 136.021,00 kn odnosi se na novac na računu kod poslovne banke u iznosu od 132.050,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 3.971,00 kn. Novac na računu kod poslovne banke u iznosu od 132.050,00 kn odnosi se na redovni žiroračun u iznosu od 130.934,00 kn i devizni žiroračun u iznosu od 1.116,00 kn.



Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 14.597,00 kn odnose se na jamčevne pologe za uredno plaćanje zakupljenoga poslovnog prostora za potrebe Stranke u iznosu od 9.062,00 kn te potraživanja za dane predujmove u iznosu od 5.535,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 1.394.229,00 kn odnose se na potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu od 1.385.320,00 kn, potraživanja za prihode po posebnim propisima (iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 550,00 kn te druga nespomenuta potraživanja (više plaćene obveze dobavljačima) u iznosu od 8.359,00 kn.

Na 31. prosinca 2019. ukupno iskazana potraživanja (iskazana u okviru potraživanja za prihode te depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo) u iznosu od 1.408.826,00 kn dospjela su u cijelosti, a do konca srpnja 2020. naplaćena u iznosu od 45.595,00 kn ili 3,2 % ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze iznose 2.389.665,00 kn i odnose se na obveze za rashode u iznosu od 995.583,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 1.394.082,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 987.593,00 kn (od čega su vrijednosno značajnije obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 977.803,00 kn), obveze za zaposlene u iznosu od 6.457,00 kn te obveze za kazne, penale i naknade šteta u iznosu od 1.533,00 kn. Obveze za zaposlene ostvarene u iznosu od 6.457,00 kn odnose se na obveze za poreze i doprinose po ugovorima o djelu za isplate naknada osobama izvan radnog odnosa. S obzirom na to da Stranka u 2019. nema zaposlenih, navedene obveze trebalo je evidentirati na računu naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u okviru obveza za materijalne rashode, što je i učinjeno u 2020.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 1.394.082,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda (obračunane, a nenaplaćene prihode od članarina) u iznosu od 1.386.230,00 kn i unaprijed plaćene prihode od članarina u iznosu od 7.852,00 kn.

Do konca prosinca 2019. u cijelosti su dospjele ukupno iskazane obveze u iznosu od 2.389.665,00 kn, a do konca srpnja 2020. podmirene su obveze u iznosu od 390.633,00 kn ili 16,3 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 629.047,00 kn zbog ostvarenog manjka prihoda u 2019.

### III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 9. prosinca 2020.

#### Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

#### Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.

6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.
7. Statut Stranke
8. Program rada za 2019.
9. Financijski plan za 2019 i njegove izmjene
10. Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju Stranke (listopad 2019.).

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

## Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode od članarina te financijsku imovinu.

### 1. Planiranje

- 1.1. Program rada za 2019. donesen je na sjednici Glavnog odbora u prosincu 2018. i sadrži ciljeve i planirane aktivnosti, ali ne i sredstva potrebna za financiranje aktivnosti prema vrsti rashoda i iznosima te izvorima financiranja. Stranka ne prati ostvarenje godišnjeg programa po aktivnostima, vrsti rashoda, iznosima i izvorima financiranja te ne navodi nazive aktivnosti iz godišnjeg programa rada na knjigovodstvenim ispravama (računima) na temelju kojih su ostvareni rashodi. Prema odredbi članka 2., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

***Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge) navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, kao i voditi poslovne knjige na način koji omogućuje kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.***

- 1.2. Stranka prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da su u Programu rada i Financijskom planu za 2020. uz opis glavnih aktivnosti navedeni i planirani rashodi prema vrstama i iznosima te izvori financiranja, čime je navedena preporuka implementirana, a dokaz o tome dostavljen je Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije za 2019. U vezi s preporukom da se na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge) navedu aktivnosti na koje se ostvareni rashodi odnose, na način koji omogućuje kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima, te prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada, u Očitovanju navodi da će se to započeti provoditi od 1. siječnja 2021.

### 2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, s propisanim prilogima (Program rada i Financijski plan za 2019. te njegove izmjene, kao i Izvješće o donacijama primljenima tijekom 2019.). Iz Izvještaja popisnog povjerenstva o obavljenom godišnjem popisu imovine i obveza za 2019. utvrđeno je da se na Trgovačkom sudu u Zagrebu vodi spor u vrijednosti od 885.000,00 kn u kojem je Stranka tuženik. Prema pisanoj izjavi Poslovnog direktora Stranke (iz kolovoza 2020.), Stranka ne vodi nijedan drugi spor, osim navedenog predmeta. Poslovni direktor Stranke je o navedenom sporu izvijestio Predsjedništvo i Glavni odbor u okviru Izvještaja o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke za 2019. (koji je usvojen na sjednici Glavnog odbora u lipnju 2020.). Do vremena obavljanja revizije (listopad 2020.) navedeni spor nije okončan.

U poslovnim knjigama nije evidentirana i u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. nije iskazana vrijednost potencijalnih obveza u vezi sa sudskim sporom u tijeku u okviru izvanbilančnih zapisa. Odredbama članka 22., stavka 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 51. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da se tuđa imovina prati u izvanbilančnoj evidenciji, a izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije i to: tuđa materijalna imovina, prava i vrijednosni papiri.

Također, Bilješke uz Bilancu ne sadrže podatke o sudskom sporu koji je u tijeku, a može postati obveza ili imovina. Prema odredbi članka 9., stavka 3. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu, između ostalog, pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku...).

Nadalje, u poslovnim knjigama, na računu potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirana su potraživanja u iznosu od 550,00 kn, umjesto u iznosu od 6.812,00 kn, što je manje za 6.262,00 kn (nisu evidentirana potraživanja iz proračuna dviju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave). Odredbama članaka 10. i 22. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora i da su imovina resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

***Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u Bilanci iskazati vrijednost sudskih sporova u tijeku u okviru izvanbilančnih zapisa te potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Također, nalaže u Bilješkama uz Bilancu navesti sudske sporove koji su u tijeku u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.***

Dane donacije bijele tehnike i namještaja obiteljima u potrebi na području Ličko-senjske županije u ukupnom iznosu od 7.693,00 kn ostvarene na temelju odluke Predsjedništva u veljači 2019. evidentirane su u glavnoj knjizi i iskazane u financijskim izvještajima na računu ostali nespomenuti rashodi, umjesto na odgovarajućem računu rashoda za donacije (pomoći). Odredbom članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

***Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima poslovne događaje na propisanim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.***

**2.2. Stranka djelomično prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.**

*U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem vrijednosti sudskih sporova u tijeku u okviru izvanbilančnih zapisa i u Bilješkama uz Bilancu, Stranka ne prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da sagledavajući položaj predmetnog spora u odnosu na navode iz Nalaza smatra da „vrijednost” opisanog spora nije bilo nužno evidentirati, pa niti izvanbilančno, te izostanak evidencije ne može biti osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja. U nastavku Očitovanja Stranka obrazlaže činjenice za navedeno. Tako navodi da se radi o sporu pred trgovačkim sudom u kojem se odnosi među strankama primarno dokazuju ispravama i to ispravama u formi ugovora ili očitovanja, ponuda, prihvata ponuda, narudžbenica koje su potpisali ili poslali zakonski zastupnici pravnih osoba ili osobe koje su zakonski zastupnici ovlastili na preuzimanje prava i obveza za pravnu osobu. Nadalje, obrazlaže da u ovom predmetu nesporno uopće nema nikakvog pisanog ugovora između tužitelja i tuženika, nego samo neosnovanih zahtjeva i jednostrane isprave tužitelja. Pisanih isprava između stranaka, iz kojih bi sud mogao donositi zaključke o ugovornom odnosu i visini, nema, a visina potraživanja nije uopće obrazložena ni dokazana bilo kakvim dokazom. Navodi da nema nijednog dokaza u prilog visine tužbenog zahtjeva, osim „želja” tužitelja u jednostrano izdanoj ispravi, odnosno računu (koji nema podlogu ni osnovu u ugovoru ili bilo kakvoj pisanoj ispravi između tužitelja i tuženika). Račun kao jednostrana isprava izdatnika sam za sebe ne čini valjanu dokaznu osnovu za prihvaćanje tužiteljeve tvrdnje o postojanju tuženikova duga. Tužitelj prema pravilu o teretu dokaza nije učinio vjerojatnim postojanje njegove tražbine, a visinu uopće nije dokazao nijednim dokumentom. Zaključno, Stranka navodi da će nalog Državnog ureda za reviziju shvatiti kao preporuku i u Bilanci izvanbilančno i Bilješkama uz Bilancu iskazati po tužitelju iskazanu „vrijednost” sudskog spora u tijeku.*

*U vezi s evidentiranjem potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju obrazlaže da su neažurne dostave odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uzrokovale izostanak evidencije potraživanja. Ističe da osim na stanje potraživanja u Bilanci, podaci u Izvještaju o prihodima i rashodima ostaju nepromijenjeni.*

*U vezi s evidentiranjem u poslovnim knjigama i iskazivanjem u financijskim izvještajima donacija bijele tehnike i namještaja na propisanim računima računskog plana, Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će se ubuduće veća pozornost posvetiti izboru odgovarajućeg računa iz propisanog računskog plana. Također, navodi da kako u konkretnom slučaju nema bitnih posljedica na Izvještaj o prihodima i rashodima (kao i na Bilancu), nalaz će shvatiti i kao preporuku.*

2.3. Državni ured za reviziju i nadalje ostaje pri navodima utvrđenima ovom točkom Nalaza koji se odnose na evidentiranje u poslovnim knjigama i iskazivanje u Bilanci vrijednosti sudskog spora u tijeku u okviru izvanbilančnih zapisa te u Bilješkama uz Bilancu.

U postupku revizije, utvrđeno je da se na Trgovačkom sudu u Zagrebu vodi spor u vrijednosti od 885.000,00 kn u kojem je Stranka tuženik. U poslovnim knjigama nije evidentirana i u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. nije iskazana vrijednost potencijalnih obveza u vezi sa sudskim sporom u tijeku u okviru izvanbilančnih zapisa. Također, Bilješke uz Bilancu ne sadrže podatke o sudskom sporu koji je u tijeku, a može postati obveza ili imovina.

S obzirom na navedeno te da se važnost izvanbilančnih zapisa (pozicija) odražava u činjenici da oni obuhvaćaju određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u financijskim izvještajima, ali osiguravaju dodatne informacije koje u budućnosti mogu utjecati na promjene u financijskim izvještajima, Državni ured za reviziju i nadalje smatra značajnim vrijednost sudskog spora u tijeku evidentirati u poslovnim knjigama te iskazati i navesti u Bilanci i Bilješkama uz Bilancu u skladu s propisima. Spoznaja rizika da se u budućnosti određene vrijednosti evidentirane u izvanbilančnim zapisima (u ovom slučaju sudski spor u tijeku) mogu izravno odraziti na pozicije financijskih izvještaja doprinosi boljoj kontroli i upravljanju neprofitne organizacije, odnosno u ovom slučaju političke stranke.

### 3. Prihodi od članarina

3.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 274.024,00 kn (od čega se na članarine odnosi 168.849,00 kn, a članske doprinose 105.175,00 kn). Navedeni podaci istovjetni su podacima o prihodima od članarina (i članskih doprinosa) evidentiranim u poslovnim knjigama. U Evidenciji o primljenim članarinama i članskim doprinosima za 2019. prihodi od članarina (i članskih doprinosa) iskazani su u iznosu od 257.738,00 kn, što je 16.286,00 kn manje u odnosu na prihode od članarina iskazane u Izvještaju o prihodima i rashodima te evidentirane u poslovnim knjigama. Odredbom članka 10., stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te odredbom članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano je da su političke stranke, između ostalog, dužne voditi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa.

Nadalje, Stranka je vodila mjesečne i godišnju evidenciju o primljenim članarinama i članskim doprinosima u 2019. na obrascima propisanim Pravilnikom o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.

S obzirom na to da je od 1. kolovoza 2019. na snazi Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, Stranka je za članarine i članske doprinose primljene nakon 1. kolovoza 2019. obvezna voditi evidencije na obrascima propisanim navedenim Pravilnikom.

U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. potraživanja za članarine i članske doprinose iskazana su u iznosu od 1.385.320,00 kn, što je u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. više za 608.383,00 kn ili 78,3 %. Članovi Stranke obvezni su plaćati članarinu i članski doprinos na temelju odredaba Statuta, Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju i Odluke o visini članarine i članskog doprinosa, koju je donio Glavni odbor u svibnju 2018. Prema navedenoj Odluci, svaki član dužan je redovito plaćati članarinu te je visina članarine utvrđena ovisno o visini i vrsti primanja i socijalnog položaja svakog člana Stranke po kategorijama, i to u godišnjem iznosu za nezaposlene, učenike i studente od 12,00 kn, umirovljenike s mirovinom do 5.000,00 kn u iznosu od 24,00 kn, umirovljenike s mirovinom višom od 5.000,00 kn u iznosu od 60,00 kn, zaposlene s netoplaćom do 7.000,00 kn u iznosu od 120,00 kn te zaposlene s netoplaćom višom od 7.000,00 kn u iznosu od 240,00 kn. Nadalje, određeno je za članove Stranke i od Stranke delegirane nečlanove, koji ostvaruju plaću i primitke sudjelovanjem u predstavničkim i izvršnim tijelima državne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, skupštinama i nadzornim odborima trgovačkih društva, upravnim odborima, upravnim vijećima i drugim njima odgovarajućim tijelima drugih pravnih osoba, povjerenstvima i odborima tih tijela, plaćanje članskog doprinosa u visini od 1,0 % netoiznosa. Prema pisanom obrazloženju poslovnog direktora Stranke iz rujna 2020., vodeći se kriterijima ekonomičnosti Stranka nije obavljala naplatu članarina (putem instrumenata naplate) jer bi pojedinačno troškovi bili veći od potraživanja.

***Državni ured za reviziju nalaže evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima voditi u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, odnosno Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja. Također, preporučuje naplatu članarina u skladu s Odlukom o visini članarine i članskog doprinosa.***

- 3.2. *Stranka u Očitovanju na Nacrt izvješća navodi da nalog Državnog ureda za reviziju nije posve jasan. Obrazlaže da je kontradiktorno da Državni ured za reviziju nalaže evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima voditi u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, dok istodobno ističe da je Stranka vodila mjesečne i godišnju evidenciju o primljenim članarinama i članskim doprinosima u 2019. Nadalje, Stranka u Očitovanju navodi da se stanje potraživanja za članarine iskazano u iznosu od 1.385.200,00 kn odnosi na razdoblje od osnivanja Stranke do 31. prosinca 2019. Također, navodi da je članstvo, u skladu s odredbama članka 11. i 14. Statuta, dobrovoljno, s time da član ima pravo i obvezu redovito plaćati članarinu te članstvo prestaje neplaćanjem članarine u roku od dvije godine uzastopno, što isključuje mogućnost prisilne naplate. Stranka će do 31. prosinca 2020. završiti reevidenciju članstva i u poslovnim knjigama provesti pojedinačni ispravak vrijednosti potraživanja za članarine.*



3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri navodima ove točke Nalaza u vezi s prihodima od članarina. U postupku revizije utvrđeno je da su u Evidenciji o primljenim članarinama i članskim doprinosima za 2019. prihodi od članarina (i članskih doprinosa) iskazani u iznosu od 257.738,00 kn, što je 16.286,00 kn manje u odnosu na prihode od članarina iskazane u Izvještaju o prihodima i rashodima te evidentirane u poslovnim knjigama. Također, utvrđeno je da evidencija za članarine i članske doprinose primljene nakon 1. kolovoza 2019., odnosno stupanja na snagu Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja, nije vođena na obrascima propisanim navedenim Pravilnikom.

#### 4. Financijska imovina

4.1. Prema podacima iz glavne knjige, tijekom 2019. nije bilo prometa na računu glavne blagajne te je početno i završno stanje evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2019. u iznosu od 3.971,00 kn (od čega se na glavnu blagajnu odnosi 3.951,00 kn i na blagajnu u vezi s posebnim računom za financiranje izborne promidžbe 20,00 kn).

Prema pisanoj izjavi Poslovnog direktora iz kolovoza 2020., Stranka je u 2019. vodila bezgotovinsko poslovanje, s obzirom na to da je Predsjedništvo Stranke na sjednici održanoj u listopadu 2017. donijelo Odluku o prelasku na bezgotovinsko vođenje poslovanja, s početkom primjene od siječnja 2018. Nadalje, Poslovni direktor u pisanoj izjavi navodi da tijekom 2018. i 2019. u poslovnim aktivnostima nije bilo gotovinskih prometa te su stanja gotovine u blagajnama, po obavljenim popisima imovine i obveza, istovjetna na 31. prosinca 2017. i na 31. prosinca 2019. S obzirom na to da je navedenom Odlukom Predsjedništva utvrđeno da će Stranka sve financijske poslovne aktivnosti voditi bezgotovinski putem redovnog i posebnih žiroračuna te da je Stranka vodila bezgotovinsko poslovanje u 2019., preostala novčana sredstva u blagajni u iznosu od 3.971,00 kn potrebno je uplatiti na redovni žiroračun Stranke.

***Državni ured za reviziju preporučuje uplatiti preostala novčana sredstva iz blagajne na redovni žiroračun Stranke.***

4.2. *Stranka prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da je na računu glavne blagajne početno i završno stanje evidentirano za 2019. u iznosu od 3.971,00 kn (od čega se na glavnu blagajnu odnosi 3.951,00 kn i na blagajnu u vezi s posebnim računom za financiranje izborne promidžbe 20,00 kn). Navodi da je Predsjedništvo Stranke na sjednici održanoj u listopadu 2017. donijelo Odluku o prelasku na bezgotovinsko vođenje poslovanja, s početkom primjene od siječnja 2018. Tijekom 2018. i 2019. u poslovnim aktivnostima nije bilo gotovinskih prometa te su stanja gotovine u blagajnama, po obavljenim popisima imovine i obveza, istovjetna na 31. prosinca 2017. i na 31. prosinca 2019. S obzirom na navedeno, Stranka će provesti preporuku Državnog ureda za reviziju i preostala novčana sredstva u blagajni u iznosu od 3.971,00 kn uplatiti na redovni žiroračun Stranke.*

## Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

### Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2018.	Donijeti financijski plan najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.	31. 12. 2019.	provedeno
2.		2018.	Financijskim planom realno planirati prihode i rashode.	31. 12. 2020.	provedeno
3.		2018.	Godišnjim programom rada planirati potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti prema vrsti rashoda i izvorima te pratiti ostvarenje planiranih aktivnosti.	31. 12. 2019.	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2018.	U poslovnim knjigama evidentirati prihode i rashode te potraživanja u skladu s propisima koji uređuju neprofitno računovodstvo.	31. 12. 2019.	djelomično provedeno
5.		2018.	Sastavljati putne naloge u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	31. 12. 2019.	provedeno
6.		2018.	Na računima za rashode navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.	31. 12. 2019.	djelomično provedeno
7.		2018.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. 12. 2019.	provedeno
8.		2018.	Sastaviti financijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. 12. 2019.	provedeno
9.		2018.	Evidentirati poslovne događaje u blagajni i u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s propisima za neprofitne organizacije.	31. 12. 2019.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
10.	Prihodi	2018.	Uplatiti u državni proračun više uplaćeni iznos dobrovoljnog priloga (donacije) primljenog preko trećih osoba (posrednika) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.	31. 12. 2019.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s evidentiranjem poslovnih događaja u poslovnim knjigama, pojedini rashodi i potraživanja i nadalje nisu evidentirani u skladu s propisima koji uređuju neprofitno računovodstvo.
- Iako na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi nisu navedene aktivnosti iz Programa rada za 2019., iz priložene dokumentacije uz većinu računa (odobrenih zahtjeva za trošak, odobrenih narudžbenica ili odluka Predsjedništva u kojima su navedeni podaci o rashodu i svrsi) te iz sadržaja knjigovodstvenih isprava može se korištenje financijskih sredstava povezati s ciljevima i aktivnostima iz Programa rada za 2019.

**Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.**

- 1.2. *Stranka se očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije. U vezi s preporukom da se godišnjim programom rada planiraju potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti prema vrsti rashoda i izvorima te prati ostvarenje planiranih aktivnosti, Stranka navodi da je to provedeno u Programu rada i Financijskom planu za 2020. Nadalje, u vezi s nalogom da se u poslovnim knjigama evidentiraju prihodi i rashodi te potraživanja u skladu s propisima koji uređuju neprofitno računovodstvo, Stranka navodi da je, osim uočenih nepravilnosti ovom revizijom za 2019., nalog proveden tijekom 2019. U vezi s nalogom da se na računima za rashode navede za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka navodi da će provedba ovoga započeti 1. siječnja 2021.*